

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14.— korona
Fél évre . . . 7.—
Negyedévre . . . 3.50
Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVEIETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Grófi patriarchák.

Kassa, márc. 2.

Mailáth József gróf felolvasást tartott a gazdasági munkáskérdésről. Nem vagyunk elfogultak, de nem sok üdvös, tudományos szempont felvetését reméltük ettől a felolvasástól. És csakugyan, az elmondottak olyan embereknek tetszettek, akiknek a tetszése diszkreditálja a felolvasás tudományos értékét. Nekünk bizony nem tetszik a gróf ur elmefuttatása és nemcsak nem tetszik, hanem ellentétes véleményünk elmondására is készlet.

A mezei és ipari munkás közötti különbségről szólván konstatálja, hogy a mezei munkás, aki közvetlenül élvezhető javak termelésében segítkezik, nagyobb kedvvel is dolgozhat, mint az ipari munkás, aki ugyszólván értelmetlen géprezzsé válik a gyári üzemi munkabeosztásában. Ebből az következik tehát, hogy a mezei munka a munkás testi és lelki fejlődésére jótékony hatása, izomerejét nem zsákmányolja úgy ki, mint az ipar. Végül pedig ezen és más körülmények folytán a mezei munkás és a munkaadója érdekei szorosan egybeforrnak, ami — et nunc venio ad fortissimum — a mezei munkás bérharcát is mássá alakítja, mint az iparban!

Mi mindjárt sejtettük, hogy a gróf ur „tudományos“ apparatusa e cél felé irányul. Neki azt kell bebizonyítania, hogy a mezei munkás helyzete testező és léleknevesítő és ami a fő, bérvizonyai is más megítélés alá esvén, — elszigeteltek.

Hát azt nem nagy fáradság lecafolni, hogy a mezei munka valami különös jótékony hatással van a szervezetre és pláne, hogy a lelket is nemesíti. A grófok közül még senki sem állt az eke szarva mellé és senki sem vett kaszát a kezébe, hogy hajnaltól napestig tartó, kínos, verejtékes munkával edzze az izmait és nemesítse lelki sajátosságait. Erre a célra sokkal alkalmasabbnak találtattak a sétalovaglások, tengeri fürdőzések, az uri sport százféle fajtái és a szórakozások megannyi módja. Probatum est. Erről kár „tudományos“ érvekkel vitatkozni. De még ott is csődöt mond a „tudomány“, ahol azt akarja bebizonyítani, hogy a mezei munka nem zsákmányolja ki a munkás erejét úgy,

mint az ipari. Így-e, vagy úgy-e, az már csak a kizsákmányolás fokának a kérdése, de annyi bizonyos, hogy ez is kizsákmányolja és pedig annyira, hogy nincsen a világnak olyan hosszú mérő-lánca, amely lemérhetné a kizsákmányolást.

És itt fonódik bele a megdönthetetlen tények csoportjába az az állítás, hogy a munkaadó és a mezei munkás érdekei összeforrnak. Persze, hogy össze.

Ez tagadhatatlan. Annyira össze, hogy a munkások ezreinek baromi munkája nélkül a latifundiumok urai meg sem tudnának élni. Nem bizony, hanem éhkoppon maradnának. Erről az oldalról erősen látszik az érdekközösség. Az érem másik oldalát azonban csak úgy láthatjuk meg, ha lejjebb kerülünk. Le egészen Fiuméig, a magyar tengerpartig, ahol éppen indulófélben van egy tengerjáró város, megrakodva az éhenhalás elől kívándorló mezei munkásnép ezreivel. Egy éppen szónokol is. Azt mondja, hogy nem fáj neki itthagyni ezt a hazát, mert nem bir családjával napi hatvan krajcárból megélni. Nos, hát itt is láthatók az érdekszalak. Azok, amelyek a parasztot kötik a latifundiumokhoz és amelyet a mezei munkától „felüdült“ munkás oly könnyen tud elszakítani.

Ez hát az érdekközösség, melyet a gróf ur, — maga is latifundiumos boldog halandó — olyan kedves köteléknek tart, hogy általa a bérvizonyok javításának módját is másfélvé akarja tenni.

Bérharc? Pfu! ki fog harcolni, hiszen a munkaadó ezerholdas és a mezei munkás olyanok, mint egy család tagjai. Patriarchalis viszonyban vannak. A földesur a családapa, nem úgy mint a gyáros, és a mezei munkások a gyermekek, akik testüket edzik és lelküket nemesítik a szép, az istenáldotta munkával. Ilyen viszony mellett pedig csakis békés megegyezésről lehet szó, melyben az irányító szerepet a grófi patriarchák „tudománya“ fogja játszani.

A tudós nők.

Nem a Moliere, hanem a Kmetty tanár ur tudós nőiről lesz itt szó, akiktől annyira fél a derék professor, hogy rémlátásaiban

már „szörnnyetegek“-nek is elnevezi őket. És vajjon ki nem tudja, hogy miért fél a nőktől Kmetty tanár ur? Azért fél, mert tanulnak, mert tudni találnak, ami nagy baj, rettenetes nagy baj. Lám-lám, Ádámot is az sodorta veszedelembé, hogy Eva a tudás fájáról szakított gyümölcsöt, pedig Ádám már csak elég tudatlan fajankó volt ahhoz, hogy hasznára legyen az a kis tudás, amire az asszony révén tett szert. De Kmetty tanár ur maga is tudós, kész és elismert tudós, aki nem szorul reá Eva leányának a segítségére.

Kmetty ur így gondolkodik. Én a tudást könyvekből merítem és nem holmi paradicsomi fákról, tehát elbírok magam is igazodni a tudományban, nem kell nekem hozzá a nő. De a nő ne is tanuljon. Elégdjék meg annyi tudománnyal, amennyi Eváról maradt reá örökségképen. Ez elég, én sem kérek tőlük többet, pedig én már csak követelőző vagyok, ha tudományról van szó. De a nőkel szemben nem vagyok követelőző, valamiképen elvárom tőlük is, hogy ne sokat kérjenek én tőlem!

Nem beszéltem ugyan Kmetty tanár urral, de fogadok, hogy ezeket mondta volna, ha megkérdem a dolog felől. En pedig ezt feleltem volna neki, illetve hát felelem is, bárha tudom, hogy nem jut el hozzá az én gyöngé szavam:

Tanár ur! Ön kívánatosnak mondta, hogy vagy egyáltalában szüntessék meg a nőkel szemben az egyetemre beiratkozás jogát, vagy legalább szorítsák ezt a jogot szűk korlátok közé, mert attól lehet tartani, hogy a szaporodó diplomás női proletariátus új bajok okozója lesz. Ehhez a nézet-hez hozzáfűzte még abbeli aggodalmát is, hogy az egyetem nőiből egy új női típus fejlődik majd, amely naivságnak tekinti az erkölcsöt s a szemérmességet: menekülni akar a háztartás gondjaitól s nem találja örömet és boldogságát a családi körben; retteg az anyasággal járó nevelési kötelességektől; tapsol a közös háztartás eszméjének s hozzájárul ahhoz, hogy a család tökéletesen megsemmisüljön stb. stb.

Hát először is én ammondó vagyok, hogy téves azt hinni, mintha a tanult nők kárára lennének az államnak. A férfiak proletariátusának nem a tanultság az oka, hanem azok a rossz államjogi szabályok, melyeknek Tanár ur a professzora s amelyek nem engedik az embert érvényesülni, mert nem adnak neki munkaalkalmat. Viszont az sem igaz, hogy a nőiséget pusztítja el a tudás, mert a nő, ha épérzékű, mindig nő marad, de ha tanult, úgy jobban tud a férjéhez alkalmazkodni és nagy tettekre sarkalja. Azután meg a tudós professoroknak lesz kivel „ebenbürtig“ házasságot kötni, ha ugyan nem vonzza őket jobban a nagy vagy esetleg egy tudománytalan leány kezével is.

A tudomány összehozza a fajokat, mért akarja hát Ön Tanár ur vele a nemeket szétválasztani? Hígyje meg, nem tudóshoz illik ez!

KOMLÓS JÓZSEF és TÁRSA Kassa fő-utca 45. szám II. em. Férfi ruhászabóság, egyházi és egyenruházati intézete.

A tanítók fizetésrendezése.

A közoktatási bizottság ülése.

A tanítók emlékirata.

A képviselőház közoktatásügyi bizottsága tegnap délután folytatta tanácskozásait a tanítók fizetésrendezése tárgyában Sághy Gyula elnöke alatt.

Az állami tanítókra vonatkozó részleteket Bedőházy János ismertette. Fontosabb újítás, hogy a fegyelmi alá vont tanítók védőt választhat. Vertan Endre indítványa, hogy a védő ne csak ügyvéd lehessen, a bizottság elfogadja.

Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter hangoztatja, hogy ő nem csinált különbséget az állami és felekezeti tanítók között. Ő ezt az állapotot készen találta s most sokkal közelebb hozta egymáshoz az állami s a többi tanítókat. A felekezeti tanítóknak accidentalis előnyeik vannak, földelknek értéke, illetőleg jövedelme számottevő. A diszparitást orvosolni akarja és fogja, de az aequiparacziót a felekezeteknek is elő kell segíteni. Nyugodtan kijelentheti, hogy a jeles javaslat által egy iskolafentartó sem érezheti magát sértve s mégis a nemzeti állam megerősítését is biztosítja látja általa. Jó lélekkel ajánlja a javaslatot elfogadásra.

A tanítók emlékirata.

A Magyarországi Tanítók Országos Bizottsága emlékiratba foglalta a tanítók óhajait.

A memorandum rövid foglalata a következő: A lakbérosztályok helyett egységes fizetést akarnak s ez esetben a tanítók belenyugodnának az 1000 koronás kezdő fizetésbe. A korpótlék, mihelyt azt a tanító élvezi, fizetés jellegévé bírjon. Ha a tanítói fizetés egy része ingatlan, ennek értéke csak az lehet, a mit tiszta jövedelem címén a földadókataszter kimutat.

A mi az állami tanítókat illeti, különösen a 4. szakaszt kifogásolják. Az államosításoknál megtörtént, hogy olyan tanítót is át kellett venni, kinek hiányos képesítése és képességei voltak. Méltánytalannak tartják, hogy ezeknek fizetését csak az állami szolgálat alapján szabják meg és nem veszik figyelembe az előző községi vagy felekezeti szolgálatot.

Végül vitatják az iskolaszéki és gondnoksági intézmény jogosultságát. Azt állítják mindkettőről, hogy Magyarországon nem vált be.

Tanítók a képviselőkhez.

A Magyarországi Tanítók Országos Bizottsága felhívást intézett minden egyes tanítóhoz. A felhívás arra szólítja fel a tanítókat, hogy külön-külön levélben kérjék fel azonnal kiterített országgyűlési képviselőjét, hogy a Magyarországi Tanítók Országos Bizottságának részére megküldött s a tanítók kívánságait tartalmazó munkálatait hathatósan támogatni sziveskedjenek.

Kalandok.

Akción és reakción.

Kávéházi beszélgetés.

A. ur: De sokat beszélnek ma reakciónról az emberek! Unos-untalan azt mondják titokzatosan suttogva és harsogó hangon, azt írják nyíltan és a sorok között, hogy nagy a reakción Magyarországon. A mellett pedig, hogy fene két idegen szó ez az akción és reakción, az ember már el nem tud igazodni benne, melyik a jobbik a kettő közül és kié az igazság?

B. ur: Hát kérem, akcionáriusnak tagadhatatlanul jobb lenni, pláne ha sok részvénye van az embernek és jó az üzletmenet.

A. ur: De hiszen nem erről van szó, akcionárius alatt nem...

B. ur: Értem kérem, értem. Es éppen az a fenéség, hogy leginkább az akcionáriusokról sűtik ki, hogy reakcionáriusok.

A. ur: Ön már bélecsábult ebbe a szerencsétlen reakciónba. Értsen meg kérem, akcionárius alatt nem a részvényest értjük, hanem azt, aki a mozgalmat csinálja, reakcionárius pedig, aki ellenmozgalmat csinál. Erti?

B. ur: Ahá! Persze hogy értem. Azaz hogy mégsem! Mert hogy lehet azt megtudni, hogy ki csinálta az első mozgalmat? Ugy kellene u. i. lennie a dolognak, hogy az akción az unpár a reakción a pár. Es így következnek egymásra? Ki volt hát akkor az első akcionárius és ki az első reakcionárius?

A. ur: Lássá, ez érdekes szempont. Olvasta a Faustot, vagy az Ember tragédiáját?

B. ur: Ahol az ördög játszik? Igen.

A. ur: Nos hát, ott az isten és az ördög kenegetik egymásra a reakción vádját. Az isten azt mondja, hogy ő csinál akciónt, Lucifer pedig reakcións lovag; Lucifer pedig veri a mellét, hogy ő védi meg az eszmét az isten reakciónja ellen. No hát ebben igazán már az isten sem tud eligazodni.

B. ur: Elmondok én magának egy hasonló érdekes esetet: Egyszer egy társaságban egy jogász, egy orvos, egy technikus és egy pap vitáztak afelett, hogy kinek a mestersége a legrégebb a világon. Azt mondja a jogász: annyi bizonyos, hogy Ádám és Eva szenvedte el a kiűzetéskor az első sommás kilakoltatási pert. Ez az első jogi eset a világon. No — mondja az orvos — ennél régebbi dolog az az operáció, melylyel az Ádám bordáját vette ki az Ur. De már csak mégis előbb mondta az Ur azt, hogy: „Legyen világosság” — szölt az elektrotechnikus. Ne vitatkozzanak uraim — szölt meg a pap — az én szakmám a legrégebb, mert mielőtt világosság lett volna, hát sötétség volt.

A. ur: Jó dolog! De ebből tudja az következik, hogy a reakción csinálta az első akciónt, hát az első akcionárius tulajdonképpen reakcionárius és a reakcionárius volt az akcionárius...

B. ur: Higyje el, a legjobban, ha olyan akcionárius az ember, akinek sok és jó részvénye van. A beszélgetést kihallgatta:

Kráter.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

— Fővárosi tudósítónk telefon jelentése. —

A kiegyezési tárgyalások.

Bécs, márc. 2.

Ma délelőtt fél 10 órakor az osztrák miniszterelnökségi palotában folytatták a kiegyezési tárgyalásokat. A tárgyalás tegnapi anyagát a *fogyasztási adók és a bankkezelés* képezték.

Ma a *vámtarifa, az állami pénzügyek, vasúti tarifa* és más politikai kérdések kerültek megvitatás alá.

A tárgyalásokat még délelőtt félbeszakították, de délután fél 5 órakor folytatni fogják.

Wekerle a királynál.

Bécs, március 2.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt 11 órakor távozott az osztrák miniszterelnökségi palotából és a Burgba hatatott. Tizenkét órakor a király külön kihallgatáson fogadta Wekerlet, aki hír szerint a folyó ügyekről és a tárgyalások menetéről referált.

A miniszter itthon.

Bécs, márc. 2.

Wekerle Sándor, Kossuth Ferenc és Darányi Ignác miniszterek, valamint Mezőssy Béla, Popovics Sándor államtitkárok holnap délelőtt visszautaznak Budapestre.

Szterényi József államtitkár gyengélkedése folytán még ma este visszaérkezik a fővárosba.

A kiegyezési tárgyalások folytatása.

Bécs, március 2.

Bécsben holnap véget érnek a kiegyezési tárgyalások. A tárgyalások fonalát március 15-én újból felveszik. A tárgyalások ekkor Budapestten fognak lefolyni.

A vacsorapárt.

Budapest, március 2.

A függetlenségi párt tagjai közül a multkor többen a Drechsler-féle vendéglőben gyűltek össze vacsorára és ott több politikai ügyet vitattak meg. Tegnap este ismét számos függetlenségi képviselő gyűlt össze a vendéglőben, ahol a sajtó érdekében Szatmári Mór tatott beszédet.

Eötvös Bálintot felmentették.

Budapest, március 2.

Eötvös Bálint bűnügyében, akit ötrendbeli sikkasztással vádolnak azért, mert a Csepelszigeti Takarékpénztár 5 váltóját 25.000 korona értékben elsikkasztotta, ma hirdette ki a budapesti törvényszék az ítéletet.

Doleschall Alfréd elnök 12 órakor nyitotta meg a tárgyalást és nyomban kihirdette az ítéletet, amelynek értelmében a törvényszék Eötvös Bálintot a btkv. 326. §-a alapján a vád és következményei terhe alól felmentette.

A Népszínház igazgatója.

Budapest, márc. 2.

A népszínházi bizottság már tisztában van azzal, hogy ki lesz a Népszínház igazgatója. Az új igazgató minden valószínűség szerint Ditrői Mór lesz, aki most a Vígyszínházat vezeti.

UJDONSAGOK.

Egy interview.

Ez a szó az ujságírók vörös posztója, mert egy ügyes interview nagyon sokszor volt már sok karrier megalapítója. A most elmondandó esetben szintén.

Egy francia ujságíróleány bármi áron meg akart interjúolni egy világhírű énekesnőt, ki azonban senkit sem fogadott. Az ujságíró kisasszony ekkor a következő merész lépésre szánta el magát: a művész nő cselédszemélyzetében egy földijére akadt. Összebeszélt ezzel, hogy egy félreeső helyen, megbeszélte időben, papírból máglyát gyújtson és jajveszékkeljen, hogy tűz van.

Ugy is történt és a művész nő a jajveszékeltésre, a sürgés-forgásra csakugyan megrémült. A leleményes kisasszony e válságos pillanatban berontott a kétségbeesett művész nő hálószobájába és megnyugtatta őt. Ez hatott s az énekesnő megengedte, hogy az ujságíróleány meginterjúolja. A zseniális kisasszonyt ezért az interview-ért az egyik legelőkelőbb párisi napilap szerződtette munkatársának s ma már még szédületesebb gyorsasággal halad előre pályáján.

Na, ami szegényes magyar viszonyaink között ugyan az interview még nem volna elég pályaalapításra. Vagy talán igen?

Tudományos előadás. Dr. Fényes Samu hétfőn délután 6 órakor folytatja a Kassai jogakadémián tartott tudományos szabadelőadásai sorozatát. A darwinizmus hatása a társadalomtudományokra lesz az előadás tárgya. Vendégeket szívesen lát a jogászegylet elnöksége.

Elveszett. Egy bórpenztárca, melyben körülbelül 35 korona készpénzen kívül 2 Wertheim-kasszakulcs is volt. Tulajdonosa kéri a megtalálót, hogy a 2 kulcsot küldje a rendőrségre, a pénzt megtarthatja magának.

A Kassai Takarékpénztár rágalmazói. Ismeretlen tettesek névtelen pamfletekkel keresik fel a kassai takarékpénztár ügyfeleit, melyekben minősíthetetlen módon támadják az intézet vezetését nyilván az a bűnös céllal, hogy ezen régi hírneves intézetet károsítsák. A takarékpénztár igazgatósága az első pamflétnek kézhez vétele után nyomban megtette a szükséges megtorló lépéseket, melyeknek eredménye bizonyára a tettesek leleplezése leendő.

A nagy évforduló. Közéleg a szabadság születésnapja, a március 15., mely nincs ugyan piros betűkkel nyomva a nap-tárba, de mégis örömtünnepe az egész nemzetnek, mert amit Kossuth Lajos kívánt a pozsonyi országgyűlésen a trónbeszédre adott remek félratáiban, ugyanazt követelte a pesti ifjuság is. Diadal koszorúza Kossuth küzdelmét és diadal az ifjuságét, a melynek szívében Kossuth lángszava gyújtotta föl a lelkesedés tüzeit, acélosította meg a nagy tettekhez kész tettvágyat és akaratot. Közéleg a szabadság nagy napja s ünnepegni fog ismét az egész nemzet, egygyé forr a multak szent emlékeinél minden szív.

A furfangos gazda. Egy vidéki parasztagazda behoz egy köcsi búzát Kassára, hogy eladja. Utközben megáll és bemegy egy vaskereskedésbe.

Adjon Isten jónapot — mondja — tessék engem megmérni.

A kereskedő eleget tesz a kérésnek, megméri a parasztot és közli vele az eredményt:

— Nyolcvanegy kilót nyom kend.

Köszönöm — szól a paraszt és indul kifelé. A kereskedőt azonban érdekli az ügy. Ritka eset, hogy a paraszt kíváncsi testsúlyára. Megkérdi hát tőle:

Miért mérte meg magát, öreg?

Fontoskodó arccal felel a paraszt:

— Azért, mert az ur mértékjét nagyon pontosnak tudom. Ha most elmegyek a búzával a kereskedőhöz, az lesz az első dolgom, hogy megmértem magam a mértékjén. Ha kiütöm rajta a nyolcvanegy kilót, akkor jó a mértékje és akkor eladom neki a búzát. Ha meg kevesebbet nyomok rajta, viszem a búzát egy másikhoz.

Az elsülyedt „Berlin“. Hoek van Holland kikötőjében buvárok szálltak le a tenger fenekére, hogy megvizsgálják a Berlin roncsait. Berlinből jelenti tudósítónk, hogy odaérkezett távirat szerint a buvárok több holttestet és értéktárgyakat hoztak föl a tenger mélyéből. Holnap ismét leszállnak a buvárok s akkor fog megválni, vajjon ki lehet-e emelni a hajót. Ha a kiemelés lehetetlen, akkor a roncsokat dinamittal fogják szétrobbantani.

Mészárszék-részvénytársaság. Ungvárról írják: A marhahús árának emelkedése és az a körölmény, hogy a fogyasztókörzség a marhahús sulyában gyakran érzékenyen károsodik, arra készítette az ungvári közönséget, hogy részvénytársasági alapon szervezkedjék. A vállalat célja az, hogy a város közönségét és a husvágókat mérsékelt áron hussal lássa el, ugyanabban, hogy ezáltal elsősorban a közönség érdekeit védessenek meg s a közönséget a hus minősége, sulya és ára tekintetében a legelőzékenyebben szolgálják ki, nyereszkedési cél nélkül. A társaság rituális és nem rituális huskimérőt állítana fel s a husvágó-

kat, a kiknek készpénzben vagy hitelben kimérésre húst adna, ellenőrizné. 500 részvényt akarnak kibocsátani 40 koronájával.

Felmentett vádlottak. Beregszászról táviratozzák: Tavaly május hó 26-án Nagy-Szőllős mellett, ahol a Tisza medrében egy földműves halva találta Spitz Mózes, a környéken ismert uzsorást. A gyanu akkor Dávid Márton kiskupányi gazdag vállalkozóra és földbirtokosra esett, akit le is tartóztattak és a beregszászi ügyészség fogházába szállították. Azonkívül négy egyént, akikre súlyos gyanuok merültek fel, szintén letartóztattak. Az ügy e héten került tárgyalásra és körülbelül 250 tanut hallgattak ki, de egy tanu vallomása sem volt lényegesebb és bizonyítékok hiányában a törvényszék az összes vádlottakat felmentette.

Katonák véres verekedése. Nagyváradon — mint onnan jelentik — nagy riadalmat okozott tegnap a Szent László-híd előtt két katona feyveres viaskodása. Méger János, a nagyváradi 7. Vilmos huszárezred közlegénye a hidon való haladtában nem tiszteletet a vele szembe jövő Paska Demeter 37-ik gyalogezredbeli káplárnak, aki erre nagy haraggal vonta őt kérdőre. A huszár azt felelte, hogy minek köszönjön, hiszen ő öregebb, ha nem is káplár. Paska Demeter haragjában megrázta a huszár, aki erre arcul ütötte őt. Ezután feyverrel szálltak szembe egymással. A huszárnak hosszab a kardja és ezzel vagdalózva hadakozott a szurony ellen. Jó ideig vagdosták egymást, hol egyik, hol másik futott meg. Verekedve nyomultak át a piacra, míg végre a rendőrök Méger Jánost a rendőrségre vitték, ahol nemsokára megjelent egy huszárkáplár és átvette a kardját. Paska Demetert a katonái kórházba szállították.

Nyakszirtmervedés Pozsonyban. Pozsonyból jelentik, hogy Rohrbach pozsonymegyei községben Fuchs Károly nevű fiun nyakszirtmervedés tünetei mutatkoznak. Néhány más személy is gyanus tünetek közt megbetegedett. A hatóság megtette a szükséges óvintézkedéseket.

Éhenhalt a fogadóban. Szomorú sors ért Miskolcra egy Kovács György nevű szegény napszámosembert. A télen kenyér nélkül maradt s a minap éhesen vánszorgott be egy korcsmába s alkalmazsint kért ott egy-két falatot jószívű emberektől. De csak a korcsma udvarára jutott el, mert az éhségtől összerogyott és meghalt.

Színház, művészet.

Heti műsor.

Szombat: Rab Mátyás (másodszer).

Vasárnap: d. u. Bukov, (színmű.) este Rab Mátyás (harmadszer.)

Hétfő: Rab Mátyás (páratlan bérlet.)

Kedd: Mirette, színmű premier, (páros bérlet.)

Szerda: Mirette, színmű (páratlan bérlet.)

Csütörtök: Vig özvegy (14-szer.)

Péntek: Miss Jony Lilián — színpentín és vízi táncosnő első fellépte, és Huszárszerelen, vigjáték (páros bérlet.)

Szombat: Miss Jony Lilián fellépte és

a Három testőr, vigjáték (páros bérlet.)

Vasárnap: D. u. Bohém szerelen, este: Lőcséi fehérasszony.

Rab Mátyás.

Rajna Ferenc és Czobor Károly operettje. (A kassai Nemzeti Színház tegnapi bemutatója.)

A szerzők úgy hitték, hogy Mátyás király, az igazságos nincsen eléggé kompromittálva a Szép Ilonka című operettében,

hát nosza, kapták magukat és megcsinálták a Rab Mátyást. Ezzel aztán alaposan meg is adták a nagy királynak. Az erőseztű, olygarchákat fékmentő uralkodót trikóba bujtatták, hogy post mortem a lábászaráival hódítson; ha nem is Bécsnek büszke várát, de legalább ficánkoló férfiszíveket. (Hát hódított?) De még megbocsájtható lenne ez a merész vállalkozás, hogy a hatalmas nagy ur egy röpké, pajzán kalandját akarják a szerzők megénekelni, ha meg tudnak ezt tenni élvezetes, szellemes, s a nagy emberhez méltó formában és módon. Elvégre hiszen Mátyás király sem járt mindég páncél-ingben, és vasrostélyos sisakban, nem pláne akkor, amikor Prága rabja volt. De ilyen szellemtelen, pusztán rituális, no meg bús koalíciós viccekkel, ilyen sekélyes, unalmas mesével csak nem illik és nem szabad egy Mátyás, de még egy Jancsi-Pista szerelmi kalandját sem megénekelni. A zene méltó a szöveghez. Unalmas, dallamnélküli, közhelelyekkel telepékelve.

Kár volt e Budapesten elbukott fércmunkával minálunk is előhozakodni. Vagy talán azt hitték, hogy szerepmentudással (l. Faragó specialitásszámba menő énekek (l. Doktor) és a „kiváló“ rendezéssel meg lehet menteni a végleges elbukástól? Aligha!

Szerencséje volt különben a darabnak a „kiváló“ rendezés, mert az ember annyit kacaghatott a reinitens holdvilágon, mely a ghetto „gyönyörű“ házai között kelt fel és végül leesett az égről, a magyar címeres lámpiónokon, melyekkel a rendezők minden külföldön játszó darabban, „kidomborítják“ a magyar nemzeti jelleget, nemkülönben a szivattyus kuton, melyet csak vagy 200 évvel ezután találtak fel.

Szóval fejedelmi egy darab! volt ez, felséges előadásban, mely megtette azt a bizonyos lépést — a neveltségességig.

A szereplők igyekeztek, de — hiába.

(—r.)

Rab Mátyás — vasárnap és hétfőn Czobor Károly és Rajna Ferenc operettje, vasárnap és hétfőn ismét színre kerül.

Mirette — színmű premier. Bosnyák Zoltán, az újabb drámaírók között kétségtelenül a legtalentumosabb tehetségek sorába tartozik. Eredeti gondolkodásu, tárgyát érdekesen szöve, a színpadi hatásokkal rafináltan bánó író, akinek mondani valót szívesen hallgatjuk a színpadról. Új darabja a *Mirette*, a francia forradalom idején játszik. Cselekménye izgalmas és érdekfeszítő mindvégig s a darab hatása felvonásról-felvonásra fokozódik. A *Mirette* próbái most folynak s az igazgató a színmű-újonság bemutató előadását kedd estére tűzte ki. A címszerepet Takács Mariska játssza. A szereposztás a következő: Napoleon — Komjáthy, az utcai énekes — Doktor János, Villon André Rácz Ede, ezenkívül a többi szerepekben a társulat valamennyi tagja játszik. Még a primadonnák is, Kálai Váradi, Diósi, Nagy Aranka, akik szíveségből résztvesznek az előadásban, melé pedig Napoleon udvarának fényét emelő.

Miss Jony Lilián. A jövő héten érdekes vendégszereplés lesz a kassai színházban Miss Jony Lilián, a világhírű színpentín és vízi táncosnő két estén, pénteken és szombaton vendégszerepel.

A szavazás.

A Napló a szavazást a *Vig özvegy* 15-ik előadása előtt fogja lezárni s a kitűzött díjat a nyertes művésznőnek a 15-ik előadás alkalmával fogja átnyújtani.

A Napló felhívására szerkesztőségünkhez a mai napig beérkezett:

5130 szavazat. Ebből kapott:

Kálai Lujza 3250
Váradi Margit 1880

szavazatot.

Jobb házból való jelenleg kassai lakos
kisasszony

állást elnyerni óhajt irodában vagy üzletben

Tud gépirást, szépírást, rondírást, magyar-
német és német-magyar fordítást és
levelezést. Van 6 évi építési irodai gya-
korlottsága stb.

M. Ilonka Hosszu-u. 6.

Azonnali használatra vagy május 1-ére 4 szobás modern lakást

keresek, lehetőleg torgal-
mas helyen (tőltszint)

írásbeli ajánlatok esetleg a helyszin-
rajzzal együtt „Ganzgyár” jelige
alatt a lap kiadóhivatalába címzendők.

Egy 4 polgári osztályt és kereskedelmi
iskolát kitűnő sikerrel végzett

VIDÉKI LEÁNY

gépirónőnek vagy könyvelőnőnek

ajánlkozik. Esetleg nagyobb iskolás gyer-
mekek mellé is hajlandó elmenni.

o o Cím a kiadóhivatalban. o o

THE BERLITZ SCHOOL OF LANGUAGES.

Legnagyobb nyelvtanítási intézet

hölgyek és urak részére (Berlitz M. Dé
tanár fővezetése alatt).

Tanítás francia, angol, olasz, spanyol,
magyar, cseh és lengyel nyelvből
az illető nemzetek tanítói által a világhírű
„Berlitz”-féle módszer szeint.

Próbány biztosítva. Próbáorák ingyen

Jelentkezések naponta délelőt 8-10 óráig
s délután 1-4-ig.

Jelentkezni lehet Vitéz A. könyv-
kereskedésében.

Világkiállítás St.-Louis 1904. „Grand Prix”.
Világkiállítás Páris 1900. 2 arany érem.

Eladó lakásberendezés.

Elköltözés miatt egy jókarban le-
vő szalon-, iroda-, ebédlő- és há-
lószoza berendezés olcsón eladó.

Cím: a kiadóhivatalban.

Kiadó: Murányi József.

Szerencsém van a n. é. közönség tudomására hozni, hogy
az előnyösen ismert

Nagyszebeni általános Takarékpénztár

képviselőt — Felsőmagyarország egész területére — a mai napon
átvettem és kérem, hogy jelzálogkölesön és záloglevelek el-
helyezési ügyekben egyenesen hozzám, bizalommal fordulni méltó-
táztassanak. Az intézet kölcsönöket a legmértányosabban bonyolít
le, a kölcsönkérés által előidézendő becslésért sem előtte, sem utána
költséget nem számít.

Az intézet építkezési kölcsönöket is nyújt, mely az
épített közönség nagy előnyére szolgál.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Rischák Lajos

Kassa, Flórián-u. 14.

a Nagyszebeni általános takarékp. képviselője.

Alapított 1844.

Alapított 1844

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

a székesegyházzal szemben, (saját házában.)

cs. és kir. ud. Triesti Általános Biztosító Társaság
(Assicurazioni Generali)

Magyar Jég- és Viszontbiztosító részvénytársaság és
Első O. Általános Baleset Ellen Biztosító Társ. főügynöksége.

Takarékbetétek könyvecskére és folyó-számlára. Váltók és kisor-
solt értékpapírok leszámítása, beszedése.

Kölcsönök váltóra, házra, földbirtokra, értékpapírokra és folyó-
számla alakjában.

Értékpapírok, okmányok, ékszerek megőrzése.

Váltóüzletében értékpapírok, külföldi pénzek vétele és eladása tőzsdei
árfolyam szerint.

Közbenjárás katonai házassági óvadékok letételénél.

Külföldi és vidéki szelvények, chequek beváltása és beszedése.

Osztálysorsjegyek eladása.

Hitellevelek és pénzáttulás bármely külföldi városba csekély díj mellett.
Safe Deposit pénzszekrények.

Postai megbízások azonnal elintéztetnek és fölvilágosítások
készséggel adatnak.

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYAR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SÖTÉT BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hű-
tött sörszállító-kocsijainkban szállítat-
nak. — A különböző minőségű sörök
szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nem-
különbön árjegyzékkel kívánatra
a söröződe készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e söröződe söre méretik ki.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA